

D/24/12.00.01/2020

15 §

Perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen

Liitteenä Meri-Lapin alueellinen opetussuunnitelma – vuosiluokkien 1-2 A1 –kielen osuus

Valtioneuvosto päätti 20.9.2018 muuttaa perusopetus- ja tuntijakoasetuksia siten, että vuosiluokkien 1 ja 2 tuntimäärää lisätään yhteensä kahdella vuosiviikkotunnilla. Tunnit kohdennetaan A1-kielen opetukseen, joka alkaa 1. luokalla kaikissa peruskouluissa viimeistään keväällä 2020 puolella vuosiviikkotunnilla.

Opetushallitus on 14.5.2019 antanut määräyksen Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttamisesta ja täydentämisestä. Muutettujen perusteiden pohjalta on pitänyt laatia paikallinen opetussuunnitelman osa koskien vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetusta.

Koska alueella on käytössä yhteinen Meri-Lapin kuntien perusopetuksen opetussuunnitelma, on myös tämä A1-kieltä koskeva opetussuunnitelman osa työstetty Meri-Lapin kuntien yhteistyönä. Opetussuunnitelman osa on liitteenä.

Vs. sivistystoimenjohtajan esitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan Meri-Lapin alueellisen opetussuunnitelman osan koskien vuosiluokkien 1-2 A1 -kieltä.

Sivistyslautakunnan päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta piti kokousta klo 19.32 – 19.42.

Meri-Lapin alueellinen opetussuunnitelma

- vuosiluokkien 1.-2. A1-kielen osuus

5. Kieliohjelma

Meri-Lapin alueellinen opetussuunnitelma Meri-Lapin alueen kuntien perusopetuksessa kaikille yhteinen vieras kieli, A1-kieli, on englanti, jonka opiskelu aloitetaan ensimmäisellä luokalla. B1-kieli on ruotsi, toinen kotimainen kieli, jonka opiskelu alkaa kuudennella luokalla. Mikäli kunta tarjoaa valinnaisen A2-kielen, sen opiskelu aloitetaan 4. luokalla. Valinnaisina, 8. luokalla alkavina B2-kielinä voidaan tarjota ranskaa, saksaa ja venäjää. Kunta voi itse päättää kielitarjonnasta sekä periaatteista, joiden mukaan valinnaisten A2- ja B2-kielten opetusryhmät perustetaan.

35. Vuosiluokat 1-2

35.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen

Lapsen siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen edellyttää suunnitelmallista yhteistyötä esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstön kesken. Tarvitaan oppimisympäristöjen, toimintatapojen ja ohjaavien asiakirjojen molemminpuolista tuntemista. Yhteistyö huoltajien kanssa ja keskinäisen luottamuksen rakentaminen on tärkeää. Jokaisen lapsen tilanne, oppimisvalmiudet ja tarpeet otetaan huomioon. Lasten mahdollisesti tarvitsema oppimisen ja koulunkäynnin tuki turvataan koulun aloitusvaiheessa ja tarkistetaan aamu- ja iltapäivätoimintaan tai kerhotoimintaan osallistumisen tarpeet ja mahdollisuudet. Lapsia kannustetaan olemaan ylpeitä esiopetuksen aikana opituista taidoista. Heitä rohkaistaan liittymään uuteen ryhmään ja toimimaan uudessa ympäristössä kohtaamiensa aikuisten kanssa.

Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa koulun tarjoamasta kieliohjelmasta. Jo ennen kielen A1-oppimäärän opetuksen alkamista lapsia voidaan tutustuttaa alustavasti opetuksen järjestäjän tarjoamiin kieliin järjestämällä esimerkiksi kielisuihkuja esiopetuksessa tai syksyllä ensimmäisellä vuosiluokalla, jos opetus alkaa kevätlukukaudella. Kielisuihkuissa kieleen tai kieliin voidaan tutustua esimerkiksi laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Aiheet valitaan lapsia kiinnostavista asioista yhdessä lasten kanssa. Kielisuihkut voidaan toteuttaa muun toiminnan yhteydessä tai niille voidaan varata omia opetustuokioita.

35.3. Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe

Siirtymävaiheessa on tärkeä varmistaa opiskelun edellyttämien perustaitojen hallinta ja vahvistaa kunkin oppilaan itseluottamusta koululaisena. Oppilaita tuetaan erityisesti lukemisen, kirjoittamisen sekä matematiikan valmiuksissa ja opiskelutaidoissa. Myös itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitojen kehittäminen sekä vastuullisuuteen oppiminen tulevat entistä tärkeämmiksi. Koulutyön onnistumista tuetaan yhdessä kotien kanssa. Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa opintojen järjestelyistä, alkavista uusista oppiaineista sekä mahdollisista valinnaisista tai vapaaehtoisista opinnoista. Heidän kanssaan pohditaan opiskelun asettamia vaatimuksia ja mahdollisesti uuteen ryhmään liittymistä.

Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa opetuksen järjestäjän tarjoamasta kieliohjelmasta. Oppilaita kannustetaan monipuoliseen kielenopiskeluun. Ennen kielivalintojen tekemistä voidaan järjestää kielisuihkuja monipuolisten kielivalintojen toteutumiseksi. Kielisuihkuissa kieleen tai kieliin voidaan tutustua esimerkiksi laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Kielisuihkut voidaan toteuttaa muun toiminnan yhteydessä tai niille voidaan varata omia opetustuokioita.

Lain edellyttämä erityisen tuen päätöksen tarkistaminen tehdään ennen kolmannen vuosiluokan opintojen alkamista.

35.6. Oppiaineet

35.6.10 Vieraat kielet

Vieras kieli/saamen kieli, A1-oppimäärä

Oppiaineen tehtävä

Kieli on oppimisen ja ajattelun edellytys. Kieli on mukana kaikessa koulun toiminnassa, ja jokainen opettaja on kielen opettaja. Kielten opiskelu edistää ajattelutaitojen kehittymistä. Se antaa aineksia monikielisen ja -kulttuurisen identiteetin muodostumiselle ja arvostamiselle. Sanavaraston ja rakenteiden karttuessa myös vuorovaikutus- ja tiedonhankintataidot kehittyvät. Kielten opiskelussa on runsaasti sijaa ilolle, leikillisyydelle ja luovuudelle.

Kieltenopetus on osa kielikasvatusta ja johdatusta kielitietoisuuteen. Oppilaissa herätetään kiinnostus kouluyhteisön ja ympäröivän maailman kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuteen ja heitä rohkaistaan viestimään autenttisissa ympäristöissä. Koulussa ohjataan arvostamaan eri kieliä, niiden puhujia ja erilaisia kulttuureita. Sukupuolten tasa-arvoa kielivalinnoissa ja kielten opiskelussa vahvistetaan erilaisia oppilaita kiinnostavalla kielivalintatiedotuksella, rohkaisemalla oppilaita tekemään aidosti itseään kiinnostavia valintoja sukupuolesta riippumatta, käsittelemällä opetuksessa monipuolisesti erilaisia aiheita sekä käyttämällä vaihtelevia ja toiminnallisia työtapoja.

Kielten opiskelu valmistaa oppilaita suunnitelmalliseen ja luovaan työskentelyyn erilaisissa kokoonpanoissa. Oppilaille ja oppilasryhmille luodaan mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja yhteydenpitoon ihmisten kanssa myös eri puolilla maailmaa. Tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa yhden luontevan mahdollisuuden toteuttaa kieltenopetusta autenttisista tilanteista ja oppilaiden viestintätarpeista lähtien. Opetus antaa myös valmiuksia osallisuuteen ja aktiiviseen vaikuttamiseen kansainvälisessä maailmassa.

Opetus vahvistaa oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää niitä rohkeasti. Oppilaille annetaan mahdollisuus edetä yksilöllisesti ja saada tarpeen mukaan tukea oppimiselleen. Opetus järjestetään niin, että myös muita nopeammin etenevät tai kieltä entuudestaan osaavat voivat edistyä. Kielten opetuksessa kehitetään monilukutaitoa ja käsitellään erilaisia tekstejä. Lasten ja nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon tekstien valinnassa. Opetuksessa luodaan siltoja myös eri kielten välille sekä oppilaiden vapaa-ajan kielenkäyttöön. Oppilaita ohjataan hakemaan osaamillaan kielillä tietoa.

Vuosiluokilla 1–2 vieraan kielen ja saamen kielen opetuksen erityisenä tehtävänä on herättää oppilaiden myönteinen asenne kielenoppimiseen sekä vahvistaa oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää vähäistäkin kielitaitoa rohkeasti. Opetus herättelee oppilaiden uteliaisuutta kieliin. Opetus tukee oppilaan kykyä havainnoida ja hyödyntää ympäröivässä maailmassa olevia kielellisiä ja kulttuurisia virikkeitä. Opetuksessa tarjotaan monipuolisia kokemuksia vieraasta kielestä tai saamen kielestä sekä niihin liittyvistä kulttuureista. Opetuksessa korostuu oppimisen ilo, vaihtelevat työtavat, toiminnallisuus ja suullinen vuorovaikutus arkeen liittyvissä tilanteissa. Käsiteltävät aihepiirit valitaan yhdessä oppilaiden kanssa heitä aidosti itseään kiinnostavista asioista. Opetuksessa käsitellään monipuolisesti erilaisia aiheita. Opetuksen alussa oppilaalta ei edellytetä luku- ja kirjoitustaitoa. Oppilaan kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan herätellään ja lisätään. Vähitellen lisätään myös oppilaan kiinnostusta lukemista ja kirjoittamista kohtaan.

Vieras kieli/saamen kieli, A1-oppimäärä vuosiluokilla 1–2

VIERAAN KIELEN/SAAMEN KIELEN A1-OPPIMÄÄRÄN OPETUKSEN TAVOITTEET VUOSILUOKILLA 1–2

Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	1. lk	2. lk	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen					
T1 tutustutaan, mitä kieliä ja kulttuureita koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa on. Ohjata oppilasta tunnistamaan kohdekieli muista kielistä.	Oppilas oppii tiedostamaan kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta arjessaan sekä tunnistamaan kohdekielen muista osaamistaan kielistä. (tavoitetta ei arvioida)	S1 Pohditaan yhdessä, mitä kieliä koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa puhutaan ja tutustutaan niissä esiintyviin kulttuureihin. Keskustellaan eri kielten yhtäläisyyksistä ja eroista.	Tutustutaan yhdessä oman koulun ja lähiympäristön kieliin ja kulttuureihin. Ohjataan oppilasta havainnoimaan omaa kieltä ja kohdekieltä.	Tutustutaan Suomessa puhuttaviin kieliin ja niissä esiintyviin kulttuureihin. Oppilas ohjataan tunnistamaan kohdekieli muista kielistä. Pohditaan eri kielten yhtäläisyyksiä ja eroja.	L1, L2, L5, L7
T2 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta	Oppilas oppii arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä eri kieliä ja kulttuureja. (tavoitetta ei arvioida)	S1 Pohditaan yhdessä kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä ja arvoa eri yhteisöille.	Keskustellaan oppilaiden kanssa, mitä kulttuuri-sana merkitsee, ja mietitään kulttuurien yhtäläisyyksiä/eroja. Herätetään kiinnostusta muihin kulttuureihin.	Kannustetaan oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaansa. Rohkaistaan oppilasta uteliaisuuteen muita kieliä ja kulttuureja kohtaan.	L1, L2

Kielenopiskelutaidot					
T3 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa ja toimia ryhmässä	Oppilas oppii yhteistyö- ja ryhmätyötaitoja.	S2 Harjoitellaan tekemään yhteistyötä ja työskentelemään pareittain ja ryhmissä.	Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia yhteistyöhön muiden kanssa pari- ja ryhmätöiden muodossa. Ryhmässä toimimista harjoitellaan esim. laulujen, leikkien, draaman, pelien ja muiden toiminnallisten opetusmenetelmien avulla. Arviointi: Oppilas osaa työskennellä yhdessä toisten kanssa.	Vahvistetaan oppilaiden pari- ja ryhmätyötaitoja toiminnallisten harjoitusten avulla. Arviointi: Oppilas osaa työskennellä yhdessä toisten kanssa.	L1, L2, L6
T4 ohjata oppilasta tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä kehittämään kielellistä päättelykykyä	Oppilas oppii arvaamaan ja päättämään sanojen ja ilmausten merkityksiä sekä tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä. (tavoitetta ei arvioida)	S2 Havainnoidaan pääsääntöisesti puhuttua kieltä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella.	Harjoitellaan päättämään sanojen merkitystä asiayhteyden tai muiden kielten osaamisen perusteella, esim. tarinoiden ja laulujen avulla. Pohditaan, mitä kieliä ja sanoja oppilas jo osaa.	Vahvistetaan sanojen merkitysten päättelyä. Pohditaan, mitä ymmärretään jo vähäiselläkin kielitaidolla. Vertaillaan kirjoitetun ja puhutun kielen eroja.	L1, L4, L5
T5 tutustutaan yhdessä erilaisiin tapoihin oppia kieliä ja kokeillaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat oppilaalle parhaiten. Harjoitellaan yhdessä asettamaan tavoitteita kielten opiskelulle.	Oppilas oppii tunnistamaan, kokeilemaan, harjoittelemaan ja käyttämään erilaisia kielenopiskelutaitoja.	S2 Pohditaan, miten kieliä opitaan ja miten kieliä voi oppia. Harjoitellaan erilaisia tapoja opiskella kieltä. Harjoitellaan arvioimaan omaa kielitaitoa itse- ja vertaisarvioinnin keinoin käyttämällä esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.	Harjoitellaan erilaisia tapoja oppia kieltä. Käytetään monipuolisia oppimismenetelmiä esim. kuuntelemista, toistamista, laulamista, leikkimistä, pelaamista, draamaa, askartelemista, liikettä ja eri aistien hyödyntämistä.	Vahvistetaan erilaisten oppimistapojen harjoittelua ja pyritään löytämään jokaiselle ominaisimmat	L1, L7

			Harjoitellaan oman kielitaidon arvioimista. Arviointi: Oppilas ymmärtää, että on erilaisia tapoja oppia kieltä.	tavat oppia kieltä. Jatketaan oman kielitaidon arvioimista ja opetellaan vertaisarviointia. Arviointi: Oppilas osaa kertoa, millä tavoin hänestä on mielekästä oppia kieltä.	
--	--	--	---	---	--

Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	1. lk	2. lk	Laaja-alainen osaaminen
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa					
T6 rohkaista oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Oppilas oppii käyttämään kieltä viestintäkumppanin tukemana muutamissa yleisimmin toistuvissa viestintätilanteissa.	S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Keskeisiä sisältöjä ovat eri kielenkäyttötarkoituksiin liittyvät tilanteet, kuten tervehtiminen, hyvästely, omasta itsestä kertominen ja arkeen liittyvät kielenkäyttötilanteet. Opetuksessa harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Osana vuorovaikutusta harjoitellaan sanastoa ja rakenteita fraaseina esimerkiksi laulujen, leikkien, draaman ja pelillistämisen avulla.	Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Keskeisiä sisältöjä ovat eri vuorovaikutustilanteisiin liittyvät fraasit, esim. tervehtiminen, hyvästely ja omasta itsestä kertominen. Opetuksessa harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Sanastoa ja fraaseja harjoitellaan esim. laulujen, leikkien, liikkeen, draaman, sovellusten ja pelillistämisen avulla. Arviointi: Oppilas tunnistaa kuulemastaan sanoja ja fraaseja ja osaa reagoida sopivalla tavalla tuetusti vuorovaikutustilanteissa.	Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Keskeisiä sisältöjä ovat eri kielenkäyttötarkoituksiin liittyvät tilanteet, kuten tervehtiminen, hyvästely, omasta itsestä kertominen ja arkeen liittyvät kielenkäyttötilanteet. Opetuksessa harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Sanastoa, fraaseja ja rakenteita harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, liikkeen, draaman, sovellusten ja pelillistämisen avulla. Arviointi: Oppilas tunnistaa kuulemastaan sanoja ja fraaseja ja osaa reagoida sopivalla tavalla tuetusti vuorovaikutustilanteissa.	L1, L2, L4, L6, L7

T7 ohjata oppilasta hyödyntämään non-verbaalisia keinoja ja käyttämään erilaisia keinoja päätellä sanojen merkityksiä. Rohkaista oppilasta ilmaisemaan omia oivalluksiaan sekä viestin ymmärtämiseen liittyviä vaikeuksia.	Oppilas oppii hyödyntämään erilaisia apukeinoja kuten eleitä, ilmeitä, sanastoja ja TVT-taitoja selviytyäkseen vuorovaikutustilanteista a. Oppilas oppii arvaamaan tai pääättelemään yksittäisten sanojen merkityksiä. Oppilas oppii ilmaisemaan, onko ymmärtänyt kuulemansa. Oppilas oppii tuomaan esille omia oivalluksiaan.	S3 Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen, kuten eleiden ja piirtämisen käyttöä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella. Harjoitellaan ilmaisuja, joita tarvitaan, kun viestin ymmärtämisessä on vaikeuksia.	Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen, kuten eleiden, ilmeiden, kehon kielen ja piirtämisen käyttöä. Arviointi: Oppilas osaa hyödyntää muutamia non-verbaalisia keinoja selviytyäkseen vuorovaikutustilanteista.	Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen, kuten eleiden, ilmeiden, kehon kielen, piirtämisen ja sovellusten käyttöä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella, esim. tarinoiden ja laulujen avulla. Harjoitellaan ilmaisuja, joita tarvitaan, kun viestin ymmärtämisessä on vaikeuksia. Arviointi: Oppilas osaa hyödyntää muutamia non-verbaalisia keinoja selviytyäkseen vuorovaikutustilanteista. Oppilas osaa päätellä yksittäisten sanojen merkityksiä. Oppilas osaa ilmaista, onko ymmärtänyt kuulemansa.	L1, L2, L3, L4, L5, L7
T8 rohkaista oppilasta käyttämään kieltä viestintätilanteeseen ja kulttuuriin sopivalla tavalla	Oppilas oppii käyttämään joitakin kielelle ja kulttuurille tyypillisiä kohteliaisuuden ilmauksia	S3 Totutellaan käyttämään kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia arjen vuorovaikutustilanteissa, kuten tervehtiminen, hyvästely, kiittäminen ja avun pyytäminen. Harjoitellaan luontevaa reagointia vuorovaikutustilanteissa.	Keskeisiä sisältöjä ovat eri vuorovaikutustilanteisiin liittyvät fraasit, esim. tervehtiminen, anteeksipyyttäminen, kuulumisten kysyminen, kiittäminen sekä hyvästely. Kohteliaisuuden ilmauksia harjoitellaan	Keskeisiä sisältöjä ovat eri vuorovaikutustilanteisiin liittyvät fraasit, esim. tervehtiminen, anteeksipyyttäminen, kuulumisten kysyminen, kiittäminen, hyvästely, ruokapätkäkeskustelut ja avun pyytäminen. Kohteliaisuuden ilmauksia harjoitellaan	L2, L4, L6, L7

			esim. laulujen, leikkien, draaman ja pelien avulla. Arviointi: Oppilas osaa käyttää joitakin kielelle ja kulttuurille tyypillisiä kohteliaisuuden ilmauksia.	esim. laulujen, leikkien, draaman ja pelien avulla. Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä ja luontevaa reagointia vuorovaikutustilanteissa kulttuuriin sopivalla tavalla. Arviointi: Oppilas osaa käyttää joitakin kielelle ja kulttuurille tyypillisiä kohteliaisuuden ilmauksia.	
Opetuksen tavoitteet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	1. lk	2. lk	Laaja-alainen osaaminen
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä					
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa	Oppilas oppii ymmärtämään muutamia kuulemiaan ja näkemiään sanoja ja ilmauksia.	S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin ja vähitellen myös kirjoitettuihin teksteihin sekä arjessa kuuluvaan ja näkyvään kieleen. Kuunnellaan ja havainnoidaan kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota. Ymmärtämistä harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden ja kuvien avulla.	Sisältöjen valintaa ohjaavat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan myös yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin. Kuunnellaan kohdekielen ääntämistä ja äänteitä. Kiinnitetään huomiota äänteisiin, jotka eroavat lapsen oman äidinkielen äänteistä. (Esim. Land Ahoy! -materiaali)	Sisältöjen valintaa ohjaavat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan myös yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin ja vähitellen myös kirjoitettuihin teksteihin. Oppilas kuuntelee ja havainnoi kohdekielen äänteitä, ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota.	L1, L2, L3, L4, L5, L7

			Ymmärtämistä harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, kuvien ja sovelluksien avulla. Arviointi: Oppilas ymmärtää muutamia kuulemiaan tai näkemäänsä sanoja ja ilmauksia.	Ymmärtämistä harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, kuvien ja sovelluksien avulla. Arviointi: Oppilas ymmärtää muutamia kuulemiaan tai näkemäänsä sanoja ja ilmauksia myös kirjoitetusta kielestä.	
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä					
T10 ohjata oppilasta käyttämään kohdekielen tavallisia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa erityisesti puheessa ja harjoittelemaan ääntämistä	Oppilas oppii käyttämään tavallisia sanoja ja ilmauksia puheessa sekä ääntämään niitä ymmärrettävästi.	S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Harjoitellaan runsaasti ja monipuolisesti kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota. Sanastoa ja rakenteita harjoitellaan osana vuorovaikutusta erilaisissa oppilaille tutuissa tilanteissa sekä esimerkiksi kuvien, laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, draaman ja pelillistämisen avulla. Tarjotaan mahdollisuuksia tutustua vähitellen kirjoittamiseen.	Sisältöjen valintaa ohjaavat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan myös yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas harjoittelee tavallisia sanoja ja fraaseja (esim. alku- ja lopputervehdyksiä, numeroita, värejä, eläimiä ja koulutarvikkeita) vuorovaikutteisesti ja toiminnallisesti, tutuissa tilanteissa esimerkiksi kuvien, laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, draaman, sovellusten ja pelien avulla. Oppilasta ohjataan ymmärrettävään ääntämiseen runsaan ja monipuolisen harjoittelun avulla.	Sisältöjen valintaa ohjaavat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan myös yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas kertailee ensimmäisellä luokalla oppimiaan sanoja ja fraaseja. Oppilas harjoittelee runsaasti ja monipuolisesti kohdekielen ääntämistä ja esim. intonaatiota. Uutta sanastoa, fraaseja ja rakenteita (I like, I have, I am...) harjoitellaan vuorovaikutteisesti ja toiminnallisesti, tutuissa tilanteissa esimerkiksi kuvien, laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden, draaman, sovellusten ja pelien avulla.	L1, L2, L3, L4, L5, L7

			Arvointi: Oppilas oppii käyttämään tavallisimpia sanoja ja ilmauksia puheessa sekä ääntämään niitä ymmärrettävästi.	Tutustutaan vähitellen kirjoittamiseen. Arvointi: Oppilas oppii käyttämään tavallisimpia sanoja ja ilmauksia puheessa sekä ääntämään niitä ymmärrettävästi.	
--	--	--	--	---	--

Vieraan kielen/saamen kielen A1-oppimäärän työtapoihin ja oppimisympäristöihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 1–2

Työtapojen valinnassa tulee ottaa huomioon erilaiset ja eri taustoista tulevat oppijat sekä oppilaiden ikäkausi ja kehitysvaihe. Työtapojen tulee olla monipuolisia, oppilaslähtöisiä ja oppilaita osallistavia. Työtapoja valittaessa lähtökohtana ovat toiminnallisuus ja tutkiva oppiminen. Opetusta voidaan eheyttää niin, että kohdekielen taitojen oppiminen nivotaan muiden oppiaineiden opetukseen.

Työtavoilla ohjataan oppilaita monipuoliseen vuorovaikutukseen, yhteiseen pohtimiseen, kielelliseen uteliaisuuteen ja päättelyyn sekä yhteistyötaitojen kehittämiseen. Työtavoissa yhdistyy leikinomaisuus, musiikki, draama, pelit ja liike sekä eri aistien hyödyntäminen. Oppilaille tarjotaan suullisen vuorovaikutuksen lisäksi mahdollisuuksia tutustua kohdekieleen ja oppia sitä myös kirjoitetun kielen kautta. Oppilaita ohjataan pohtimaan kielen oppimistaan esimerkiksi Eurooppalaisen kielisalkun tai vastaavan työvälineen avulla sekä vähitellen ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan.

Opetuksessa voidaan hyödyntää koko koulua ja koulun lähiympäristöä oppimisympäristöinä. Monikielisyys, kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus ovat näkyvissä oppimisympäristöissä. Kohdekieli kuuluu ja näkyy oppimistilanteissa ja oppilaalle tutuissa vuorovaikutustilanteissa. Oppimisympäristöjä voidaan muuttaa erilaisiin kielenoppimistilanteisiin sopiviksi ja siten mahdollistaa monipuoliset työtavat sekä työskentely ryhmissä ja itsenäisesti. Oppimisympäristöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppimisympäristöt tukevat oppilaan luontaista uteliaisuutta ja kokeilunhalua sekä leikillisyyttä ja mielikuvitusta, jotta oppilas rohkaistuu käyttämään vähäistäkin kielitaitoaan alusta asti. Oppimisympäristöjen avulla vahvistetaan oppilaiden monilukutaidon kehittymistä hyödyntämällä opetuksessa esimerkiksi kuvia, liikettä, ääntä ja erilaisia didaktisia välineitä. Opetuksessa tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia tutustua

kohdekieleen ja kohdekieleen liittyvään kulttuuriin hyödyntämällä erilaisia oppimisympäristöjä sekä mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi verkkoyhteyksiä muiden kohdekieltä puhuvien kanssa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki vieraan kielen/saamen kielen A1-oppimäärässä vuosiluokilla 1–2

Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Runsas viestinnällinen harjoittelu, kielenopiskelutaitojen vahvistaminen sekä toiminnalliset, luovuutta ja osallisuutta edistävät työtavat tukevat oppilaiden kielitaidon kehittymistä. Oppilaille tarjotaan tilaisuuksia tutustua myös muihin koulun tarjoamiin kieliin. Heille kerrotaan monipuolisen kielitaidon merkityksestä ja heitä kannustetaan opiskelemaan monipuolisesti kieliä.

Opetus tulee järjestää oppilaiden lähtökohdat huomioon ottaen ja opetusta tulee tarvittaessa eriyttää. Oppilaalla on oikeus saada oppimisen tukea tuen tarpeen ilmetessä. Oppilaan vapauttamiseen kielen opiskelusta tulee olla erityisen painavat syyt ja sen tulee perustua jokaisen oppilaan osalta yksilölliseen harkintaan. Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta määrätään Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luvussa 7. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita myös muita nopeammin edistyville tai kohdekieltä entuudestaan osaaville oppilaille. Oppilaita ohjataan löytämään itselleen sopivaa ja kiinnostavaa oppimista edistävää aineistoa esimerkiksi verkosta tai kirjastosta.

Oppilaan oppimisen arviointi vieraan kielen/saamen kielen A1-oppimäärässä vuosiluokilla 1–2

Lukuvuoden aikana toteutettavan arvioinnin ensisijainen tehtävä on ohjata oppimista kannustavan palautteen avulla. Opettajan antama palaute antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoiseksi oppimisen tavoitteista sekä omista taidoista ja niiden kehittämisestä. Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että opettaja antaa oppilaille mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan eri tavoin. Oppilaat harjoittelevat opettajan ohjaamana itse- ja vertaisarvioinnin taitoja osana kielten opiskelua.

Lukuvuoden päätteeksi A1-kielen sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi tekemiensä havaintojen perusteella oppilaiden osaamista suhteessa kaikkiin opetussuunnitelman perusteissa oppimiselle asetettuihin tavoitteisiin. Opettajan arvioidessa oppilaan oppimista on huolehdittava siitä, että oppilaat voivat osoittaa osaamistaan eri tavoin.

Lukuvuosiarvioinnissa oppilaalle annetaan hyväksytty/hylätty -merkintä, jota voidaan täydentää sanallisella arvioinnilla.

36. Vuosiluokat 3-6

36.1. Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe

Siirtymävaiheessa on tärkeä varmistaa opiskelun edellyttämien perustaitojen hallinta ja vahvistaa kunkin oppilaan itseluottamusta koululaisena. Oppilaita tuetaan erityisesti lukemisen, kirjoittamisen sekä matematiikan valmiuksissa ja opiskelutaidoissa. Myös itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitojen kehittäminen sekä vastuullisuuteen oppiminen tulevat entistä tärkeämmiksi. Koulutyön onnistumista tuetaan yhdessä kotien kanssa. Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa opintojen järjestelyistä, alkavista uusista oppiaineista sekä mahdollisista valinnaisista tai vapaaehtoisista opinnoista. Heidän kanssaan pohditaan opiskelun asettamia vaatimuksia ja mahdollisesti uuteen ryhmään liittymistä.

Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa opetuksen järjestäjän tarjoamasta kieliohjelmasta. Oppilaita kannustetaan monipuoliseen kielenopiskeluun. Ennen kielivalintojen tekemistä voidaan järjestää kielisuihkuja monipuolisten kielivalintojen toteutumiseksi. Kielisuihkuissa kieleen tai kieliin voidaan tutustua esimerkiksi laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Kielisuihkut voidaan toteuttaa muun toiminnan yhteydessä tai niille voidaan varata omia opetustuokioita.

Lain edellyttämä erityisen tuen päätöksen tarkistaminen tehdään ennen kolmannen vuosiluokan opintojen alkamista.